

MILJÖ OCH GRÖN OMSTÄLLNING – MOTIONER

SLUTPROTOKOLL, CENTERPARTIETS PARTISTÄMMA
19-22 SEPTEMBER 2013

Ett hållbart val
CENTERPARTIET

KÄLLSORTERING, AVFALL OCH RESURSER MOTION 1.1-1.5

- 1.1.1 Att Centerpartiet ska verka för att det på läkemedelsindustrins förpackningar framgår hur dessa skall källsorteras.
- 1.1.2 Att satsningen på ny avloppsreningsteknik kompletteras med utökade ansträngningar att stoppa medicinrester redan vid källan, exempelvis genom att intensifiera arbetet med att byta till miljöklassade läkemedel, provförpackningar införs systematiskt, samt att restmediciner tas om hand ännu bättre.
- 1.2 Att man snarast utreder att höja pantbeloppet till 10 kr, bättre återvinningsrutiner för icke pantbara förpackningar samt alla försäljningsställens skyldighet att ha återvinning.
- 1.3.1 Att Stockholmscentern verkar för att förpackningar och tidningar hämtas i hushållen.
- 1.3.2 Att Centerpartiet verkar för att införa pant på lågenergilampor och övrigt elavfall.
- 1.3.3 Att förorda kommunalt ansvar för förpackningsinsamlingen.
- 1.3.4 Att kvicksilver ska förbjudas även i lampor.
- 1.4 Att Centerpartiet aktivt ska arbeta för att källsortering av fler fraktioner på allmän plats sker i hela Sverige där så är kostnads- och resurseffektivt.
- 1.5 Att särskilda kärl för miljöfarligt gods, som lågenergilampor, ska finnas.

Motionsyttrande:

Det ska vara lätt att källsortera och det bör finnas bättre system och rutiner för återvinning. Centerpartiet eftersträvar att tillämpa avfallshierarkin genom att minimera, återanvända och materialåtervinna avfall för att skapa ett hållbart kretsloppssamhälle. Ett steg i denna riktning är att underlätta för konsumenter att också tillämpa detta med drivkrafter och lättillgängliga återvinningssystem vilket exempelvis kan ske genom bättre tillgänglig källsortering med fler fraktioner på allmän plats. Förpacknings- och tidningsindustrin har redan ett tydligt producentansvar men detta fungerar i praktiken bristfälligt i många delar av landet, varför ett skärpt producentansvar med incitament såsom sanktionsavgifter och skärpt tillsyn behövs för att säkerställa att återvinningen fungerar väl och är lättåtkomlig för människor. I de fall där producenternas insamling av förpackningar inte lyckas leva upp till kraven önskar Centerpartiet

se en sanktion i form av exempelvis en kommunalisering av förpackningsinsamlingen. Det kan även vara aktuellt att utöka producentansvaret från dagens 8 områden till fler.

Pantsystem är en bra metod för att öka incitamenten hos konsumenter och för att bättre tillvarata resurser såsom metaller och andra värdefulla ämnen, men hur detta ska fungera bör vara upp till producenterna som ansvarar för återvinningen och även allokering av återvinningsstationerna liksom vilka fraktioner som ska tillhandahållas. Pant på elektronik och lågenergilampor är principiellt bra eftersom att elektronik och lågenergilampor ofta är sammansatta av högt värdefulla metaller eller är miljö- och hälsomässigt dåliga ämnen. Samtidigt så har vi ett producentansvar för elavfall och statistiken visar att återvinningen av dessa blir allt bättre varför incitament som pant kan vara obefogat.

Marknadsintroduktion av kvicksilverlampor är förbjudet från år 2015 enligt EU:s ekodesigndirektiv, men de lampor som finns i lager får säljas. Därför anser inte partistyrelsen att vi behöver verka för ytterligare förbud av kvicksilver i lampor.

Ett stort problem är spridningen av läkemedelsrester i naturen och kraftiga ansträngningar för att minska spridningen av detta behövs. Regeringen har i budgetpropositionen för 2014 aviserat om en satsning på avancerad avloppsreningsteknik för rening av kemikalier och läkemedelsrester. Till dess att denna teknik är implementerad vill Centerpartiet intensifiera arbetet med att exempelvis införa miljöklassade läkemedel och att bättre tillvarata restmediciner för att hindra spridningen till naturen.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-satser:

1.1.1 att Centerpartiet ska verka för att det på läkemedelsindustrins förpackningar framgår hur dessa skall källsorteras.

att överväga kommunalisering av förpackningsinsamlingen som sanktion i de kommuner där insamlingen inte lever upp till kraven.

att satsningen på ny avloppsreningsteknik kompletteras med utökade ansträngningar att stoppa medicinrester redan vid källan, exempelvis genom att intensifiera arbetet med att byta till miljöklassade läkemedel, provförpackningar införs systematiskt, samt att restmediciner tas om hand ännu bättre.

Partistämman beslutade att anse följande att-satser i detta avsnitt besvarade:

1.2

1.3

1.4

1.5

BEFOLKNINGSTILLVÄXT OCH MILJÖ MOTION NR 1.6

- 1.6.1 Att i vårt miljöprogram införa en helhetssyn som innebär att första målet är att jordens befolkningstillväxt måste bromsas.
- 1.6.2 Att vi börjar en planering för hur samhället skall fungera med en oförändrad befolkning.

Motionsyttrande:

Människans negativa påverkan på vår miljö är det som lett oss dit vi är idag med klimatförändringar, förlust av biologisk mångfald, försurade hav och överutnyttjande av naturens resurser. Det är denna kortsiktiga syn på miljön som har skapat problemen och inte antalet människor på jordklotet. Därmed har en dyrare räkning skickats vidare till nästa generation. Centerpartiet har en helhetssyn på miljön och arbetar utifrån Sveriges miljö kvalitetsmål, etappmål och generationsmål, men det är klimatförändringarna som är det största miljöhotet idag. Konsekvenserna av detta riskerar att underminera vår frihet och välfärd. Vi måste återupprätta vår gemensamma äganderätt och därmed ansvar för vårt klimat.

I takt med att befolkningen växer måste de industrialiserade länderna bidra till den gröna omställningen i utvecklingsländerna för att bryta sambandet med klimatpåverkan. Detta är också ett av tre prioriterade områden i den svenska biståndspolitiken. Utöver miljö och klimat är jämställdhet och kvinnors rättigheter en annan prioritering. Centerpartiet vill inom utvecklingssamarbetet stärka kvinnors ställning, sexuella och reproduktiva rättigheter och hälsa. Centerpartiet är ett liberalt parti som inte vill inskränka på individens frihet och tror på att driva på den gröna omställningen med teknisk utveckling.

Partistämman beslutade att avslå följande att-sats:

1.6

STRANDSKYDD OCH STRANDNÄRA BEBYGGELSE MOTION NR 1.7-1.10

- 1.7 Att Centerpartiet arbetar för att makten över strandnära bebyggelse decentraliseras till kommunerna.
- 1.8 Att mycket små vattendrag och diken med lågt skyddsvärde helt undantas från det generella strandskyddet och att det bör genomföras genom en lagändring så Att samma regler kommer att gälla över hela landet.
- 1.9 Att texten i Miljöbalken omarbetas och utformas så att texten motsvarar intentionerna i Riksdagsbeslutet från 2009.
- 1.10 Att Centerpartiet jobbar för att se över strandskyddslagen och tillåta bebyggelse betydligt närmare vattnet där det är långgrund.

Motionsyttrande:

Centerpartiet anser att alla delar av landet kan bidra till Sveriges tillväxt med målsättningen att alla regioner ska vara tillväxtregioner. Möjligheten att bygga i strandnära läge i landsbygdsområden med god tillgång till stränder är en viktig pusselbit för att kunna utveckla landsbygden och bidra till att hela Sverige ska kunna växa.

Samtidigt är det viktigt att begränsa byggnation i skyddsvärda områden med högt exploateringsstryck. Detta i enlighet med de nya reglerna som Centerpartiet och regeringen genomförde under 2009 och 2010. De nya reglerna syftar också till att öka det lokala och regionala inflytandet över strandskyddet, samt att genom en samordning av miljöbalken och plan- och bygglagen effektivisera prövningar om strandskydd. De nya reglerna har bland annat gjort det möjligt för kommuner att peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, så kallade LIS-områden. För sådana områden finns vissa lättnader i strandskyddet. Utpekandet av områden för landsbygdsutveckling görs vid kommunens översiktsplanering, vilket innebär en öppen och bred hantering av frågan där medborgare, intressenter och myndigheter får god insyn och möjlighet att påverka.

Syftet med förändringarna som genomfördes under 2009 och 2010 har inte uppnåtts. Bland annat har tillämpning och tolkning varierat i olika delar av landet. Flera landsbygdskommuner har till exempel upplevt att det har blivit ännu svårare att få bygga i attraktiva strandlägen efter att de nya reglerna börjat gälla, tvärtemot intentionen med lagstiftningen. Centerpartiet vill se en förtydligande lagstiftning i miljöbalken för att tillämpningen av reglerna om strandskyddet ska bli mer likvärdig och rättssäker i hela landet. För att ytterligare underlätta för byggande i strandnära läge och för att dämpa missvisande tolkningar är det viktigt att Länsstyrelsens handläggningstid begränsas till 10 veckor vid överprövning från kommunen när man ansökt om dispens från strandskyddet. I vissa fall har tolkningar gjorts så att små vattendrag och diken ansetts behöva skyddas enligt strandskyddsbestämmelserna vilket är en direkt felaktig tolkning av miljöbalken. För Centerpartiet är det viktigt att små vattendrag och diken helt undantas det generella strandskyddet.

Centerpartiet och regeringen gav i december 2012 i uppdrag åt Naturvårdsverket och Boverket att gemensamt göra en utvärdering och översyn av tillämpning och utfall av det nya regelverket för strandskydd och vid behov föreslå ändringar. Myndigheterna ska även utreda vilka konsekvenserna kan bli om lättnader i strandskyddet vid mindre sjöar och vattendrag utanför högexploaterade områden införs. Detta är för att säkerställa att intentionerna med reglerna eftersträvas och att det blir enklare att bygga i strandnära och attraktiva lägen.

Regeringen har också tillsatt en delegation för att skapa en bättre tillämpning av strandskyddsreglerna, bland annat genom en omfattande informations- och kunskapsinsats. Delegationen ska fokusera på att sammanställa och sprida kunskap om strandskyddsreglerna, främja samverkan och utbyte av erfarenheter samt underlätta samarbete mellan berörda aktörer. För att utveckla tillämpningen av strandskyddsreglerna har regeringen tidigare även inrättat ett stöd till planeringsinsatser för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som kommuner, länsstyrelser och samverkansorgan kan söka hos Boverket.

Centerpartiet anser det viktigt att strandskyddet anpassas och tillämpas utifrån lokala och regionala förutsättningar där vi gör det möjligt för kommuner med långa obebyggda stränder att utnyttja den konkurrens fördel som strandnära lägen kan ha för turism och boende och vi vill även se att man kan utpeka LIS-områden längs med hela Sveriges kuststräcka. Det är samtidigt fortsatt viktigt att långsiktigt trygga allmänhetens tillgång till stränder och bevara goda livsvillkor för djur och växter.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-satser:

att se över strandskyddslagen för att kunna bygga strandnära i glesa områden.

att länsstyrelsens handläggningstid begränsas till tio veckor gällande överprövning av kommunens beslut om dispens från strandskydd.

att förtydliga lagstiftningen angående strandskydd i miljöbalken så att tillämpningen blir mer rättssäker och likvärdig i hela Sverige.

att se över strandskyddslagen så att LIS-områden blir möjligt utmed hela Sveriges kuststräcka.

Partistämman beslutade att anse följande att-satser i detta avsnitt besvarade:

1.7

1.9

att mycket små vattendrag och diken helt undantas från det generella så att samma regler kommer att gälla över hela landet.

ROVDJURSPOLITIK MOTION NR 1.11-1.17

- 1.11.1 Att antal vargar hålls på en lägsta nivå som är politiskt möjligt.
- 1.11.2 Att staten tar ett strikt ekonomiskt ansvar för alla de skador och extrakostnader som vargen orsakar och även kostnader för omhändertagande av skadade och döda djur. Även för alla merkostnader vid köp av ersättningsdjur till samma kostnadsnivå som att köpa in tjänsten.
- 1.11.3 Att få full ersättning för byggande och underhåll av ett vargsäkert staket till en nivå som gör att djurägaren kan köpa in tjänsten från en entreprenör.
- 1.11.4 Att större möjlighet finns att plocka bort problemvargar och ökad möjlighet för djurägaren att skydda sina djur vid vargattack utan att bli anklagad för grovt jaktbrott.

- 1.11.5 Att centerpartiets företrädare i Riksdag och regering i kommande förändringar av ersättning av rovdjursskador ska arbeta för att full ersättning ska utgå.
- 1.12 Att Centerpartiet skall arbeta för att omgående ta tillbaka beslutanderätten inom rovdjursförvaltningen från EU.
- 1.13.1 Att omedelbart utreda de ekonomiska och socioekonomiska konsekvenserna av rovdjuren i Sverige med uppdelning på regioner och län för län och att åtgärder vidtas.
- 1.13.2 Att konsekvenser utreds för att belysa och beskriva skillnaderna mellan stad och landsbygd, regionala och lokala skillnader i rovdjurstryck, predation, biotoppåverkan, konsekvenser för alla djurhållare; fäbodbrukare, mjölk- och köttbönder, får- och getägare, hundägare, jägare, hästägare och ryttare, friluftsliv, folkhälsa såsom motion, vistelsemöjligheter i skog och mark, Dessutom naturpåverkan och konsekvenser för kulturmarker, biologisk mångfald, örtrikedom, landskapsbild. Konsekvenser för turism och påverkan av förutsättningar för näringsliv på landsbygd och glesbygd. Påverkan på människors benägenhet att flytta till/från landsbygd, demografisk påverkan, ekonomisk påverkan av värden på skog, jakträtter, jordbruksmark, bostäder, företag, banksäkerheter samt bankers ökande/minskande benägenhet att medfinansiera dessa.
- 1.13.3 Att utredningen sker utifrån människans förutsättningar men ska även beskriva viltets förutsättningar, påverkan på viltvård, vilja och "lust" att människor bedriver viltvård, respektive predators predation och påverkan, mininivåer som kan accepteras av olika viltstammar regionalt och lokalt, bytesdjurs förflyttningar vid rovdjurstryck etc. Beskrivning och analys av människans reaktioner och upplevelser, psykologiska faktorer, mental påverkan, hälsoeffekter, möjligheter till utkomst. Påverkan på livskvalité ska särskilt beaktas. Risk för fysisk och mental hälsa analyseras. Risker för hotade arter, t ex gamla raser av tamdjur.
- 1.13.4 Att ansvarsfrågan utreds och fastställs och hur vi på kort och lång sikt ska återställa det som århundraden av mänskligt strävande åstadkommit.
- 1.13.5 Att ansvaret för avlivning och jakt på predatorer klargörs.

- 1.13.6 Att antalsbeskrivningar av de olika rovdjuren – vilka kan vi tillåta, vilka kan vi inte acceptera görs.
- 1.14.1 Att en sanningskommission tillsätts i enlighet med beskrivning av motion.
- 1.14.2 Att delegationsordning och arbetsordningar mm ses över för berörda statliga verk, myndigheter och länsstyrelser så att regering och riksdagsbeslut får det genomslag det ska ha och verkställs utan att enskilda verk och handläggare efter eget gottfinnande kunna ”överpröva” och obstruera.
- 1.14.3 Att lagstiftningen ändras så att sakägarfrågan klargörs och förhindrar att representanter för sårintressen genom överklaganden kan förhindra verkställighet i beslut som går dem emot.
- 1.14.4 Att boende, näringsverksamma, civilsamhälle och berörda ges en starkare rätt än naturbetraktare och andra mindre berörda.
- 1.15.1 Att Centerpartiet bör driva frågan om att vargar enbart får finnas inom hägn.
- 1.16.1 Att stämman ger partistyrelsen och riksdagsgruppen i uppdrag att utforma en politik för hållbar förvaltning av de arter som inte regleras av allmän jakt, med särskild tonvikt på skarv, säl och varg, där hänsyn tas till hela ekosystemen och inte bara till den lokala livsmedelsproduktionen.
- 1.16.2 Att problem och hinder identifieras, exempelvis EU-direktiv, och att framkomliga vägar för att överbrygga dessa hinder utreds.
- 1.17.1 Att besluten över rovdjursförvaltningen flyttas från EU och staten till kommunal nivå.
- 1.17.2 Att full kostnadstäckning för rovdjursskador och skadeförebyggande arbete ska ges.
- 1.17.3 Att rovdjurspolitiken utformas så de gröna näringarna kan överleva i rovdjursdrabbade områden.

Motionsyttrande:

Centerpartiet har i regeringen drivit linjen att Sverige ska ha som mål med rovdjurspolitiken att ha livskraftiga stammar av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn där varje art ska finnas inom sitt naturliga utbredningsområde. Vi har också drivit på för att ansvaret för förvaltningen i allt

större utsträckning ska ske regionalt och med lokalt inflytande. En sådan förvaltning kan bättre återspegla den situation som råder i olika områden och stärker möjligheterna till samexistens mellan människor och rovdjur. Det är också viktigt att beslutanderätten flyttas närmare de människor som påverkas socialt och även ekonomiskt av rovdjursstammarnas utbredning.

Regeringen har tagit flera beslut för att utforma en politik där rovdjursförvaltningen förs ned från den centrala nivån till regional nivå, bland annat i och med inrättandet av viltförvaltningsdelegationerna 2010. Från att ha varit centralstyrd, involverar rovdjursförvaltningen runt om i landet idag expertmyndigheter, länsstyrelser, forskare, djurparker, miljöorganisationer, jägare, markägare och lokala beslutsfattare. Centerpartiet vill att den regionaliserade rovdjursförvaltningens roll utvecklas vidare för att stärkas genom att fler representanter från civilsamhället och berörda näringsorganisationer inkluderas, medan antalet politiska representanter minskar.

Centerpartiet har också arbetat för en tydlig lagstiftning när det gäller jaktbrott eftersom att det inte är rimligt att man ska misstänkas för att ha begått en kriminell handling när man skyddar sina egna djur. Detta har nu fått verkan och som ägare är man inte längre brottsmisstänkt när man skyddar sina egna djur då anmälningsplikten för tillämpande av §28 har flyttats från polisen till länsstyrelsen.

Sedan tidigare har Centerpartiet fattat beslut om att verka för ett införande av den så kallade Kalmarmodellen när det gäller jakten på skarv.

Sverige har just nu en situation med stabil tillväxt i samtliga rovdjursstammar, vilket innebär att det i modern tid inte funnits en så stor mångfald av rovdjur i vårt land. Eftersom rovdjurstrycket i landet ökar och för att kunna bibehålla en social acceptans för förekomsten av rovdjur, ökar också behoven av ekonomisk ersättning för förebyggande åtgärder, underhåll och skador orsakade av rovdjur. Ersättningar för byggande av stängsel har höjts och permanentats, från 20 kronor till 50 kronor per löpmeter men Centerpartiets partistämman går nu längre och vill se att full ekonomisk ersättning för investering och underhåll av rovdjursstängsel utgår till ägare vars tamdjur riskerar att angripas av rovdjur. Centerpartiet vill också se full kostnadsersättning till de ägare vars tamdjur angrips eller dödas av rovdjur. I budgeten för 2013 fick Centerpartiet igenom en anslagsökning om 14 miljoner kronor, som också höjs till 20 miljoner kronor från år 2014. Satsningen ska användas till rovdjursförvaltningen och ge länsstyrelserna bättre möjligheter att arbeta med en ökad dialog och närvaro, akutgrupper för rovdjur, informationsinsatser och kunskapsunderlag för rovdjursförvaltningen. Därtill har anslagen för rovdjursersättning till samerna höjts. Regeringen avser att under 2013 lägga en proposition med förslag till en

utveckling av den regionaliserade förvaltningen och med uppdaterade övergripande och långsiktiga mål för varg, björn, järv och lo.

Den svenska rovdjursförvaltningen vilar bland annat på det regelverk som anges i EU:s Art- och Habitatdirektiv för hotade arter, såsom varg och lo. Vintrarna 2010 och 2011 bedrev Sverige en licensjakt på varg, vilken efter anmälan till EU-kommissionen riskerar att bli föremål för ett överträdelseärende. Sedan dess har Sverige arbetat för att uppfylla EU:s krav och få vårt ärende avskrivet, för att därmed kunna fortsätta utveckla möjligheterna till en regionaliserad förvaltning av våra rovdjur. Art- och Habitatdirektivet utgår från den situation för hotade arter som rådde inom EU under 70-talet och har inte uppdaterats sedan dess. Centerpartiet vill se en justering av direktiven genom att ett antal djur som omfattas av direktiven tas bort medan andra arter som är hotade idag inkluderas, liksom att direktiven ändras för att bättre anpassas till regionala skillnader inom EU.

Sverige har nu gjort det som EU-kommissionen efterfrågat sedan överträdelseärendet inleddes. Detta har inkluderat framtagande av sårbarhetsanalyser och färdigställande av förvaltningsplaner för våra fem rovdjursstammar, inklusive hur gynnsam bevarandestatus för stammarna ska uppnås. I fallet med vargstammen är bedömningarna baserade på omfattande vetenskapliga underlag framtagna av ett 40-tal forskare och experter. Den sårbarhetsanalys som tagits fram anger att minsta livskraftiga population för varg i Sverige och Norge är 100 individer. För att uppnå en gynnsam bevarandestatus för varg med god marginal till detta värde behövs regelbunden invandring från Finland och Ryssland samtidigt som andra åtgärder vidtas för att stärka genetiken. För att ta hänsyn till såväl vargstammens bevarande i Sverige som vad det totala rovdjurstrycket innebär för människors möjligheter att bo och bedriva verksamheter i rovdjurstäta områden, vill Centerpartiet ha en situation där vargens gynnsamma bevarandestatus nås vid en nivå omkring 200 individer. Detta kräver fortsatta insatser för att stärka vargens genetiska status, liksom nära samarbete mellan myndigheter, viltförvaltningsdelegationer och intresseorganisationer på såväl nationell som lokal nivå.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-satser:

att rovdjursstammarna i Sverige har gynnsam bevarandestatus och därutöver förvaltas, genom exempelvis licensjakt, med hänsyn till de människor som lever och verkar i rovdjurstäta områden.

att viltförvaltningsdelegationens roll utvecklas och stärks, genom att andelen politiskt tillsatta representanter minskar och deltagandet av företrädare för civilsamhälle och

näringsorganisationer ökar.

att anpassa Art-och habitatdirektiven till de regionala skillnader som förekommer inom EU med en justering av direktivens förteckning över hotade arter, genom att arter som är hotade idag inkluderas och arter som uppnått gynnsam bevarandestatus avförs.

att full ekonomisk ersättning utgår till drabbade tamdjursägare för skador på djur samt för investering och underhåll av rovdjursstängsel.

att skydds jakt på rovdjur ska kunna bedrivas i förebyggande syfte för att kunna undvika attacker på tamdjur.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

1.11.3

1.11.5

1.13.3-5

1.14

1.15

Partistämman beslutade att anse följande att-satser i detta avsnitt besvarade:

1.11.1

1.11.2

1.11.4

1.12

1.13.1

1.13.2

1.13.6

1.16

1.17

FÖRNYBARA DRIVMEDEL MOTION NR 1.18-1.21

- 1.18.1 Att ompröva koldioxid- och energiskatten på all inblandning av koldioxidneutrala biodrivmedel.
- 1.18.2 Att centern arbetar för en långsiktig biodrivmedelsstrategi, så att investerare vågar satsa på metanoltillverkning.
- 1.18.3 Att många arbetstillfällen skapas vid tillverkning och Sveriges oljeberoende minskar, utan att inkräkta på övriga träsektioners råvarubehov.
- 1.19 Att Centerpartiet ska verka för att skatter på inhemsk biodrivmedel får en skattefördel som gör en snabb ökning av biodrivmedel möjlig.
- 1.20 Att Centerpartiet arbetar för att införa metanreduceringsstöd på minst 20 öre per kilowattimme producerad biogas. Stödet skulle motsvara den dubbla miljö- och klimatnyttan som erhålls av rötning av gödsel till biogas.
- 1.21.1 Att Centerpartiet tillsätter en projektgrupp som bearbetar algbiomassans potential som energikälla.
- 1.21.2 Att Centerpartiet beaktar algbiomassans betydelse som en viktig angelägenhet för att nå målet om fossilfri fordonsflotta år 2030.

Motionsyttrande:

Transporter som drivs med fossila bränslen hör till de största källorna av växthusgasutsläpp och orsakar också stora miljöproblemen i form av avgaser, partiklar och smuts. Land-, sjö- och lufttransporter är centrala för samhället, men sambanden mellan transport och klimatpåverkan måste brytas. Sverige har satt en ambitiös målsättning om att ha en fossiloberoende fordonsflotta till år 2030 vilket utreds av Professor Thomas B. Johansson med förslag och strategier som kommer att presenteras senhösten 2013. Utgångspunkten är att hållbara förnybara drivmedel och el behöver ökas i transportsektorn, samtidigt som fordonseffektiviteten behöver förbättras och utsläppen av växthusgaser minska till noll nettoutsläpp till år 2050.

Regeringen utarbetar det kvotpliktssystem som ska öka låginblandningen av biobränslen i bensin och diesel, från 5 till 7 procent i bensin och från ca 4 till 9,5 procent i diesel för att fler ska köra grönare. Detta träder i kraft den 1 januari 2014. I kvoten för diesel finns ett särskilt utrymme för att främja mer avancerade förnybara drivmedel såsom HVO (hydrerade vegetabiliska oljor) i reguljär diesel. Detta biodrivmedel kommer från restprodukter från skogsindustrin och finns på marknaden redan idag och kan användas i vanliga dieselmotorer. Ytterligare åtgärder för att minska de svenska koldioxidutsläppen och ställa om transportsektorn till långsiktigt hållbar är den fortsatta skattebefrielsen för höginblandade och rena biodrivmedel som E85 och biogas. I vårpropositionen 2013 presenterade regeringen även ett fortsatt nedsatt förmånsvärde i ytterligare tre år för elbilar, gasbilar och laddhybrider. Anslagen till forskning för utveckling av framtidens drivmedel för fordonssektorn är också starka. Dessa åtgärder ska sammantaget bidra till att det blir mer lönsamt för konsumenterna och producenter att välja och producera miljöbilar.

Det är viktigt att poängtera att biodrivmedel inte får eller kan överkompenseras skattemässigt i förhållande till fossila drivmedel. Enligt EU-rätten fås ett finansiellt stöd för att ta ut en lägre energiskatt per liter för biodrivmedel än för bensin respektive diesel. Vid införandet av ett kvotpliktssystem uppstår en sådan överkompensation för etanol, varför skatten höjs något på låginblandad etanol. Detta kan då påverka priset för den spannmål som används för att producera etanol givet att skatten skulle överföras till spannmålsodlarna. Detta påverkar då både inhemsk som europeisk etanol som ofta säljs för låginblandning. Energiskatt på etanol kan därmed på marginalen minska producenternas betalningsförmåga för spannmål. Koldioxid- och energiskatterna anser vi fungerar väl eftersom att de är teknikneutrala och gäller såväl etanol som metanol som andra biodrivmedel.

Metanol är ett biobränsle med stor potential framförallt då man kan nyttja rester från skogsavfall för förgasning till metanol. Men då efterfrågan är låg och mer forskning krävs kan det dröja innan marknadsetablering är möjlig.

Stallgödsel är en outnyttjad resurs som kan rötas till biogas. Biogas är en förnybar energikälla med stor potential som ännu ej är fullt nyttjad. En möjlighet är att uppgradera biogas till fordonsgas för att driva våra bilar. En annan möjlighet är att använda de näringsrika restprodukterna från biogasrötning till att sprida på våra åkermarker. Centerpartiet arbetar med införandet av ett metangasreduceringsstöd helt likt det som motionären föreslår.

När det gäller algbiomassans potential som energikälla så är Energimyndigheten ansvarig för att fördela medlen till sådan energiforskning utifrån regeringens fastlagda riktlinjer. Den specifika

inriktningen av särskilda tekniker, bränslen eller råvaror ska dock inte styras politiskt. Energimyndigheten har dock tidigare gett stöd till energiforskning som berör alger.

Partistämman beslutade att anse följande att-satser i detta avsnitt besvarade:

1.18

1.19

1.20

1.21

GRÖN TILLVÄXT I SVERIGE MOTION NR 1.22

1:22 Att Centerpartiet som grund för sin politik från lokal nivå över riksdag och EU till internationell nivå som FNs klimatpanel utvecklar en sammanhållen politik för grön tillväxt som bygger på de grunder som ovan tecknas. I detta utgå från kunnandet i de discipliner som äger den excellenta kompetensen om berörda system och frågor. Dagens politik för hållbar tillväxt från kommunal nivå till EU och även FNs klimatpanel visar i detta stora brister som ger stora hållbarhetskostnader. Därvid utveckla rättvisande system för hållbarhetsräkenskaper som är aggregerbara från nivån enskilt företag till global nivå. Samt utveckla priset som styrmedel så att varor och tjänsters pris speglar positiv och negativ miljö- och folkhälsoeffekt, gör att miljö- och folkhälsosnuskiga varor och tjänster har höga prislappar ej låga. Detta pekar på en väg at lösa kommuners som stater budgetproblem, klara global livsmedels- och energiförsörjning, samt klara såväl global säkerhetspolitik som klimatfrågan. Samtidigt överförs våra unika miljövärden i företagens resultaträkning, särskilt på landsbygden.

Motionsyttrande:

En framgångsrik miljöpolitik bygger på förståelsen för samspelen i ekosystemen och ekosystemens samspel med ekonomi och samhälle i kombination med hållbar utveckling. För att tydliggöra dessa samband behöver vi sätta pris på ekosystemtjänster som pollinering och naturlig rening av vatten och luft. Det finns kritiker som menar att naturen med etiska och estetiska

värden inte kan prissättas. Vi menar istället att det är nödvändigt. När en resurs är gratis riskerar den alltid att överutnyttjas. Detta är grunden för Centerpartiets gröna ekonomiska politik.

Partistämman beslutade att anse följande att-sats besvarad:

1.22

SKOGEN SOM KOLSÄNKKA MOTION NR 1.23

- 1.23 Att Centerpartiet med kraft via den forskning och de myndigheter som våra departement har ansvar tillser att regelverket för klimaträkenskaper följer de kriterier för god statistisk sed som FN formulerat. I detta ligger att utgå från känd kunskap om berörda system i de discipliner som äger den excellenta kompetensen om berörda system och frågor. I detta omgående ta bort ohägnat att kostnadsföra skogsbrukets för övriga sektorer utsläpp.

Motionsyttrande:

Partistyrelsen delar motionärens syn på skogens förmåga och potential att vara en kraftfull kolsänka. Motionären har rätt i att klimaträkenskaperna inte redovisar hela den inbindning av kol som skogarnas fotosyntes ger. Det är lagerökningen som följer av skogsbiomassa som bokförs. Från och med Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod får också inlagring i träprodukter räknas in, vilket är positivt för Sverige som skogsland eftersom att det ger incitament att förädla vår träråvara. Regelverket för hur man får räkna kolsänkor utifrån markanvändning i skogsbruk och jordbruk är beslutat på nationell nivå och är nära kopplat till de internationella klimatförhandlingarna. För Centerpartiet är det självklart att Sverige ska rätta sig efter de riktlinjer som vi själva varit med och förhandlat fram via FN.

Partistämman beslutade att anse följande att-sats besvarad:

1.23

SANERING MOTION NR 1.24-1.25

- 1.24 Att Centerpartiet tar initiativ till ett landsomfattande projekt för sanering av gamla soptippar för att undanröja risker för framtida miljöskador.

- 1.25.1 Att Centerpartiet tar initiativ till att Sverige påbörjar en process för rensning av svenskt vatten i Östersjön enligt ovanstående intentioner.
- 1.25.2 Att Centerpartiet tar initiativ till ett gemensamt projekt med alla Östersjöländerna med samma syfte.

Motionsyttrande:

Ett av riksdagens satta miljö kvalitetsmål, Giftfri miljö, behandlar sanering och Länsstyrelsen arbetar med en kartläggning av vilka förorenade områden vi har i Sverige. Arbetet syftar till att utreda vilka områden som kan innebära stora risker för människors hälsa, naturresurser och biologisk mångfald. Enligt miljö kvalitetsmålet ska dessa förorenade områden vara åtgärdade, utan att utgöra någon fara för människor, till år 2020. Gamla kemikaliefabriker, glasbruk liksom massa- och pappersindustri och områden där bensinstationer legat bedöms utgöra en större risk för människa och miljö än soptippar och därför behöver också resurser läggas på dessa i första hand.

När det gäller sanering av havsbotten är motionärens förslag ambitiöst och bör ligga på en högre instans. En sådan rensning kan bedömas ha högt stigande kostnader och kräva mycket förundersökning, framför allt om man jämför med Nord Streams miljöstudier om 100 miljoner euro inför anläggningen av en naturgasledning på havsbotten i Östersjön.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

1.24

1.25

HAVSMILJÖ MOTION NR 1.26

- 1.26 Att starta en testanläggning med 1-5 stycken vindsnurror som får syresätta vattnet lokalt och utföra mätningar och utvärdera resultaten och se om denna teknologi kan vara lösningen för att minska algbloomingen i hela Östersjön.

Motionsyttrande:

En rapport från Naturvårdsverket i oktober 2012 visar på att man med syretillförsel genom pumpning kan öka syrehalten i bottenvattnet lokalt och följaktligen minska utflödet av fosfor från sedimentet såsom motionären också antyder. Däremot konstateras att det är för många

osäkra faktorer som gör en sådan satsning möjlig, bland annat saknas tillräcklig kunskap för att förklara de fysiska och biogeokemiska mekanismerna som driver dessa komplexa processer liksom kunskap kring påverkan på ekosystemen både kort- och långsiktigt.

Ett annat projekt om syresättning startade i maj 2012 med bland annat 2 miljoner kronor från Havs- och vattenmyndigheten samt med stöd från Baltic Sea Action Plan (BSAP)-fonden. Det har visats att det dock skulle behövas 100 stycken vindkraftverk á 200 miljoner för att syresätta Östersjön. Överlag bedöms tekniken fungera väl i liten skala men är inte en långsiktigt hållbar lösning för hela Östersjön.

Partistämman beslutade att anse följande att-sats i detta avsnitt besvarad:

1.26

BIOTOPER MOTION NR 1.27

- 1.27 Att miljöbalken ändras så att det uttryckligen görs möjligt att flytta öppna diken, och att det också görs möjligt att lägga igen öppna diken mer rör och ersätta dessa med dammar i motsvarande storlek.

Motionsyttrande:

Det som tas upp i motionen tyder på att tydliggörande kan behöva göras i Miljöbalken. För att däremot ändra i miljöbalken så behövs utredningar av eventuella miljörelaterade konsekvenser och effekter, inte minst för att skydda biotoperna enligt miljö kvalitetsmålen.

Partistämman beslutade att anse följande att-sats besvarad:

1.27

GRÖNA SKATTER MOTION NR 1.28

- 1.28.1 Att Centerpartiet utreder utformandet av ett miljöinvesteringskonto.
- 1.28.2 Att resultatet av ovanstående utredning blir en del av Centerpartiets politik för miljö och landsbygdsutveckling.

Motionsyttrande:

Det som motionären föreslår stämmer väl med Centerpartiets principer om grön skatteväxling men påminner även om det ROT-avdrag (byggentreprenadavdrag för renovering, ombyggnad och tillbyggnad) som redan finns idag och som Centerpartiet var pådrivande i att permanenta. ROT-avdrag kan med fördel användas till miljöinvesteringar, som energieffektivisering och förbättring av enskilda avlopp. Att därutöver införa ett skattegynnade sparande för miljöinvesteringar är inte prioriterat.

Partistämman beslutade att anse följande att-sats besvarad:

1.28

KLIMATARBETE MOTION NR 1.29-1.30

- 1.29 Att Centerpartiet när så gynnar landets miljöarbete ingår och driver blocköverskridande miljöpolitiska samarbeten.
- 1.30 Att Sverige fortsätter arbeta för konstruktiva och fungerande lösningar för att hindra/motverka klimatproblem, både på hemmaplan och internationellt.

Motionsyttrande:

Sverige ligger i framkant och uppfattas som ett internationellt föredöme med ambitiösa mål inom både energi och klimatområdet, och detta ska vi fortsätta att vara genom realistiska och högt uppsatta klimatpolitiska åtgärder. Sedan juli 2010 har vi blocköverskridande samarbeten för alla miljöfrågor. Miljömålsberedningen är en parlamentariskt tillsatt grupp som består av riksdagsledamöter från både regeringspartier och oppositionspartier. I miljömålsberedningen finns även sakkunniga från departement, myndigheter, länsstyrelser, kommuner, näringsliv och intresseorganisationer. Det övergripande uppdraget gäller till och med år 2020 och syftet är att ge regeringen råd om hur generationsmålet och miljökvalitetsmålen kan nås kostnadseffektivt ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Partistämman beslutade att anse följande att-satser besvarade:

1.29

1.30

INVASIVA FRÄMMANDE ARTER OCH SKADEDJUR MOTION NR 1.31 OCH DELAR AV 1.13

- 1.31.1 Att Centerpartiet ska arbeta för att skötselansvariga för naturreservaten åläggs att vid risk för massförökning av skadeinsekter snabbt vidtar effektiva åtgärder för att förhindra densamma och att reservatsföreskrifterna justeras för att möjliggöra detta.
- 1.31.2 Att om reservatsansvariga misslyckas med sitt åläggande bör ersättning utgå till de grannmarksägare som drabbas.
- 1.31.3 Att de grannfastighetsägare som tycker att Länsstyrelsen i reservatsföreskrifterna inte beaktat konsekvenserna för omgivningen bör ha rätt att få sin klagan prövad.
- 1.13.7 Att invasiva arter stoppas såsom varg, tvättbjörn, vitsvanshjort, mink, mårdhund, ”ålkråka” (olika arter av skrav, bl.a. den invasiva asiatiska), kopparand m.fl. med deras påverkan på natur och människa, spridande av sjukdomar (exvis dvärgbandsmask, rabies etc), arter som inte hör hemma i vår fauna.
- 1.13.8 Att en utredning ska även föreslå hur straffpåföljd ska/behöver skärpas för smuggling, inplantering och spridning av sådana djur.
- 1.13.9 Att gränsbevakningen stärks.
- 1.13.10 Att fortsatt tillräckliga ekonomiska och personella resurser avsätts för mårdhundsprojektet så att den kan stoppas vid våra gränser och bekämpas i landet.
- 1.13.11 Att även internationellt avsätta medel, bl.a. till Finland, för att stoppa mårdhunden.
- 1.13.12 En skärpning av (gräns)övervakning samt påföljder vid smuggling, inplantering och spridning av djur enligt ovanstående åtgärder och motionens intentioner.
- 1.13.13 som förebild kan den nyligen presenterade utredningen av våldsbrottslighetens kostnader tjäna.
- 1.13.14 Att åtgärder enligt ovan vidtas.

Motionsyttrande:

Motionären lyfter ett antal åtgärder för skadeinsekter och invasiva arter. Invasiva främmande arter innebär hot mot vår naturliga biologiska mångfald och kan även innebära hälsorisker och ha socioekonomiska konsekvenser när de sprids och etableras i vår flora och fauna. Centerpartiet

arbetar i regeringen, inom EU och även internationellt för att bekämpa invasiva främmande arter som är ett växande problem. Varg är däremot inte en invasiv art.

Regeringen arbetar med bekämpning och att förebygga spridning av invasiva arter, enligt ett av Sveriges miljö kvalitetsmål "Ett rikt växt- och djurliv". Regeringen har aviserat om en satsning för att förebygga spridning av invasiva arter om 5 miljoner kronor per år 2013-2016. Kostnader för att förebygga etablering av nya invasiva arter bedöms uppgå till 1-2 miljoner kronor per art och är betydligt lättare och mångfald billigare än bekämpa redan etablerade arter.

I EU arbetar vi utifrån Bernkonventionen som är till för att skydda europeiska vilda djur och växter och här förespråkas bland annat samverkan mellan olika länder liksom gemensamma insatser för att hindra spridning av arter mellan länder, såsom den finska mårddunden.

Sverige arbetar även utifrån ett internationellt perspektiv med bekämpning av invasiva arter och inom FN-konventionen för biologisk mångfald där alla invasiva främmande arter ska vara identifierade och kontrollerade eller utrotade till år 2020.

Ansvaret ligger hos myndigheter och hos verksamhetsutövaren att säkerställa miljö tillsyn och att inga invasiva främmande arter införs som utgör hot mot ekosystem, ekonomin eller hälsa.

När det gäller problem med skadeinsekter som granbarkborre finns problem också i produktionsskogen och i sammanhanget står naturreservat för en förhållandevis liten andel av arealen. En rik biologisk mångfald mildrar ofta problem med skadeinsekter och många arter håller på ett naturligt sätt nere mängden skadeinsekter. Reservatsföreskrifterna är till för att skydda naturvärden och biologisk mångfald och det finns andra åtgärder än att ändra naturreservatsskötsel föreskrifter som kan ge bättre nytta.

Enligt Centerpartiets grundläggande princip om att miljö förorenaren ska betala så bör detta också kunna tillämpas vid spridning av skadedjur. Det skulle innebära att markägaren blir ersättningsskyldig om lagen inte följs och skadedjur påverkar och sprider sig till grannliggande marker. Detta bör gälla oavsett markens karaktär vilket därmed inkluderar naturreservat. Detta skulle också kräva en justering i miljöbalken för att göra markägaren ersättningsskyldig när lägen inte efterlevs.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-satser:

att arbeta för att få till stånd en bättre uppföljning och övervakning när främmande arter når den svenska naturen, för att bättre bedöma vilka konsekvenser detta kan få

för miljön.

att en justering i Miljöbalken sker som gör markägaren ersättningsskyldig till drabbade angränsande marker när lagen inte följs och skadedjur sprider sig till dessa.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

1.13.7

1.13.8

1.13.9

1.13.10

1.13.11

1.13.12

1.13.13

1.13.14

1.31

SVENSK SJÖFART MOTION NR 1.32

- 1.32 Att starta ett projekt som ska göra svensk sjöfart och det svenska marina klustret till världens mest konkurrenskraftiga, energieffektiva och hållbara sjöfartskluster. Det skulle kunna bidra till nya blåa jobb och en global insats för miljö och klimat. Sätt upp sjöfartsnäringen som en av de prioriterade näringarna i Sverige. Det är det mest hållbara transportmedlet på sikt och sysselsätter i Sverige mer än 100 000 personer. Inget annat parti har tagit något grepp om sjöfarten.

Motionsyttrande:

När det gäller svaveldirektivet har Sverige drivit denna fråga länge i EU, och framför allt att de hårdare kraven skulle gälla i hela EU från och med 2015. Vi fick inte gehör för detta och reglerna börjar därför inte gälla förrän 2020 vilket innebär att vi konkurrerar på olika villkor. För att skapa bättre kraft i omställningen till hållbar sjöfart är det bättre att föra detta på EU-nivå för att

få större genomslagskraft och för att möjliggöra konkurrens på lika villkor. Snarlika projekt har genomförts för flyget i form av Clean Sky, ett gemensamt initiativ mellan EU-kommissionen och flygindustrin som startades 2008 med syftet att öka miljöprestandan.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-sats:

att på EU-nivå utreda hur sjöfartsindustrin ska bli konkurrenskraftig, energieffektiv och hållbar i den gröna omställningen.

Partistämman beslutade att avslå följande att-sats:

1.32

KÄRNKRAFT OCH FÖRNYBAR ENERGI MOTION 1.33-1.40

- 1.33 Att atomkraften och de fossila bränslena ska fasas ut ur det svenska energisystemet senast inom en generation.
- 1.34 Att minst ett kärnkraftverk ska avvecklas före 2018.
- 1.35 Att man snarast startar en kurs om kärnkraften idag och imorgon.
- 1.36.1 Att den särskilda effektskatten på kärnkraft tas bort.
- 1.36.2 Att, om det totala skatteuttaget på energisektorn ska hållas konstant, ska motsvarande skattetryck i stället baseras på utsläpp av växthusgaser.
- 1.37 Att Centerpartiet ska peak oil-säkra samhällsutvecklingen för en hållbar och tillväxtpolitisk politik.
- 1.38 Att Centerpartiet initierar en utredning om möjligheten till placering av nya moderna högteknologiska kärnkraftverk i Norrland.
- 1.39 Att partistämman beslutar att Centerpartiet inför valet 2014 ska föreslå att två reaktorer tas ur drift under mandatperioden 2014 till 2018.
- 1.40.1 Att Centerpartiet arbetar för att tillvarata innovationskraften för att klara miljömålen inom förnybar energi.

- 1.40.2 Att Centerpartiet arbetar för förbättrade möjligheter för små och medelstora innovativa företag att utveckla sina idéer med nya tekniker inom förnybar energi och miljöteknik i Sverige.

Motionsyttrande:

I Centerpartiets idéprogram fastslås att ”Sverige har både möjlighet och skyldighet att inom mindre än en generation bli ett samhälle med hundra procent förnybar energi, helt fritt från fossil energi, där Centerpartiets vision är ett samhälle utan kärnkraft.”

Med Alliansens klimat- och energiöverenskommelse formades en långsiktig energipolitik som förenar ökad ekologisk hållbarhet med minskat beroende av storskaliga energikällor som vattenkraft och kärnkraft. Överenskommelsen har skapat förutsättningar för långsiktiga spelregler för energimarknadens aktörer, och därmed för nya investeringar. Centerpartiets ambition är att övergången till förnybar energi ska ske bestämt och successivt, vilket nu sker. Att kräva hastiga reformer för att tvinga fram resultat riskerar att undergräva den långsiktiga inriktningen på energipolitiken, något vi inte är beredda att göra.

En kurs för att ge alla centerpartister information och riktlinjer om kärnkraften anses inte nödvändig. All relevant information om Centerpartiets ståndpunkt i kärnkraftsfrågan och energiöverenskommelsen finns att hämta på Centralen, Centerpartiets eget intranät.

Motion 1.36 anser att effektskatten på kärnkraft är en straffbeskattning utan tydlig koppling till miljöpåverkan och att den bör tas bort sedan regeringens energipolitik inte längre än inriktad på avveckling av kärnkraft. Denna tolkning är inte Centerpartiets vedertagna, som tvärtom anser att villkoren för kärnkraften är tydliga i regeringens energiöverenskommelse: det kommer inte att bli några statliga subventioner till ny kärnkraft i Sverige, vi ska inte ha fler reaktorer än idag och det kommer inte att byggas någon ny kärnkraft utanför de platser där kärnkraft redan finns idag. Det råder inget tvivel om Centerpartiets inställning till kärnkraften - det är inte en hållbar energikälla. Det är därför som idépartistämman valde att förtydliga att ett samhälle med hundra procent förnybar energi innefattar ett samhälle utan kärnkraft.

Nu sjunker kostnaden för att bygga ut det förnybara, samtidigt som den kärnkraft som byggs i vår omvärld dras med kostnadsökningar, förseningar eller kräver statliga stöd. Ytterst är det investerarna som ska avgöra om de är beredda att bygga nytt. Energiöverenskommelsen är tydlig – kärnkraften ska stå på egna ben utan statliga subventioner.

Motion 1.37 tar upp ett synnerligen angeläget och profilerat ämne för Centerpartiet. I avsnittet från idéstämman med rubriken "Hållbar politik" slår vi fast att Centerpartiet ska vara det ledande partiet i miljöfrågor och en stark kraft för att ställa om till en hållbar utveckling i Sverige och internationellt. Som nämnts ovan slår vi också fast att Sverige inom en generation ska vara ett samhälle med hundra procent förnybar energi, helt fritt från fossil energi. Omställningen till ett helt förnybart samhälle är ett projekt som kräver samhällets fulla engagemang. Med utgångspunkt i detta delar Centerpartiet motionärens uppfattning att vi måste verka för att uppmuntra utbyggnaden av den förnybara energin.

Likt motion 1.40 anser Centerpartiet att det är viktigt att vi tar tillvara innovationskraften hos entreprenörer för att klara miljömålen inom förnybar energi. Innovationskraften är avgörande för hur vi ska möta miljöutmaningarna. Stöd till forskning och innovation på energiområdet är en central och integrerad del av energipolitiken. Centerpartiet har drivit på i regeringen för att öka anslagen till energiforskningen. Från och med 2013 satsar vi 1,3 miljarder på energiforskning, vilket ökar till 1,4 miljarder från och med 2016.

Vidare har regeringen avsatt en särskild pott forskningsmedel på 200 miljoner till de lärosäten som är bäst på att samverka med näringsliv och samhälle. För att våra forskare, företagare och entreprenörer ska hitta hållbara och långsiktiga lösningar måste aktörer på alla nivåer med olika kunskap, kompetens och resurser samverka för att vi ska nå bärkraftiga resultat. Här satsar regeringen också på så kallade strategiska innovationsområden. Detta är ett instrument för att effektivisera och renodla forskningen genom ökat samarbete. Vinnova ska genom detta utlysa medel för att forska om lösningar på samhällsutmaningar som forskarkåren, näringslivet och forskningsinstituterna tillsammans har formulerat, exempelvis climateffektiv och hållbar tillgång till energi.

Regeringen satsar ytterligare ca 2 miljarder i budgeten på innovation inom ramarna för innovationsstrategin. Denna strategi är en kompass för hur vi ska jobba långsiktigt och strategiskt för att stärka innovationsklimatet i Sverige. Exempelvis ökar anslagen till test- och demonstrationsanläggningar med 200 miljoner kronor 2013-2016. Detta för att förbättra möjligheterna för forskare och företag att testa nya lösningar innan de kommer ut på marknaden. Centerpartiet arbetar också hårt för att innovation ska vara ett naturligt inslag vid lärosäten i hela Sverige. Därför satsar regeringen 80 miljoner kronor 2013-2016 för att inrätta innovationskontor vid ett antal universitet som idag saknar sådana. Tillsammans ska dessa satsningar bidra till en bättre beredskap för att möta samhällsutmaningarna, stärka konkurrenskraften och skapa fler jobb i Sverige.

Vidare har regeringen genom strategin för utveckling av export och miljöteknik 2011-2014 tagit ett samlat grepp för att skapa goda förutsättningar för utveckling av svensk miljöteknik, från forskning och innovation till kommersialisering och export. Exempelvis arbetar Energimyndigheten med stöd och villkorslån för demonstration och marknadsintroduktion av ny teknik, vilket är en integrerad del av den statliga energiforskningen.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-sats:

att Sverige inom en generation ska vara ett samhälle med 100 procent förnybar energi fritt från kärnkraft och uranbrytning.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

1.34
1.35
1.36.1
1.36.2
1.38
1.39

Partistämman beslutade att anse följande att-satser i detta avsnitt besvarade:

1.33
1.37
1.40.1
1.40.2

SMÅSKALIG ELPRODUKTION OCH SVENSK SOLENERGI MOTION 1.41, 1.42, 1.45, 1.46

- 1.41 Att Centerpartiet ställer sig bakom motionen.
- 1.42.1 Att Centerpartiet ska arbeta intensivt för att skapa ett system som innebär att en investering i en begränsad elproduktion med förnybara energikällor i hemmet eller på det lilla företaget ska förväntas betala sig på tio till femton år.

- 1.42.2 Att Centerpartiet bör använda systemet med bättre ersättning för hemproduktion av el för att förklara och motivera behovet av att investera i smarta elnät för att bli kvitt kärnkraft och fossilkraft.
- 1.45.1 Att uttala inriktningen att Sverige utvecklas som solenergiland med inriktning mot såväl solvärme som sol-el.
- 1.45.2 Att uppdra till partistyrelse och riksdagsgrupp att vidta åtgärder som krävs för att nå en tydligt högre andel värme och el från sol på samma sätt som gällt för t.ex. vindkraften.
- 1.46.1 Att Centerpartiet aktivt ska arbeta för att kommunala bolag ansöker om investeringsstöd för solceller i relevanta projekt.
- 1.46.2 Att Centerpartiet ska verka för att öka kompetensen om solceller och nettodebitering i offentlig sektor, Uppsalas näringsliv och hos medborgare.

Motionsyttrande:

Centerpartiet vill införa ett incitamentssystem för småskaliga elproducenter, som gynnar den som producerar småskalig förnybar el.

Denna fråga har redan utretts tidigare i Sverige, men inte fullt ut. Sverige och EU har komplex skattelagstiftning som ska harmonisera med det nya systemet, och det har de tidigare utredningarna inte tagit hänsyn till. Den senaste utredningen av Energimarknadsinspektionen konstaterade att ytterligare en utredning i förhållande till skattelagstiftning och EU-rätt måste göras. Av denna anledning tillsatte finansdepartementet i april 2012 en tredje utredning som ska ta fram lagförslag om införandet av ett system för nettodebitering. Uppdraget omfattar även kvittning av energi- och mervärdesskatt.

Det utredaren redovisat är två förslag, dels ett kvittningsskatteförslag, som liknar den modell som oftast förekommit i den allmänna debatten, och dels en avdragsmodell, som till sin konstruktion liknar dagens RUT- och ROT-avdrag. Rent ekonomiskt skulle effekterna av modellerna bli ungefär desamma för den enskilde elproducenten, men för att få en modell som säkrast håller sig inom ramen för vad EU:s skattelagstiftning tillåter rekommenderar utredaren avdragsmodellen.

Centerpartiet kommer att fortsätta driva frågan och verka för att regeringen ska lägga fram ett förslag till Riksdagen som gynnar mikroproducenter av förnybar el.

I samband med utbyggnaden av förnyelsebar energi och genomförandet av energieffektiviseringsdirektivet kommer investeringen i smarta elnät att öka. 2012 beslutade EU om ett nytt energieffektiviseringsdirektiv för att nå upp till målet om 20 procent effektivare energianvändning till 2020, som nu implementeras på nationell nivå. I Sverige innebär detta att såväl gamla som nya styrmedel för energieffektivisering är aktuella för att leva upp till direktivets krav. Däremot kan inget parti styra över företagens investeringar, utan endast verka för att göra förnyelsebara investeringar så gynnsamma och attraktiva som möjligt.

I Centerpartiets idéprogram fastslås att Sverige inom mindre än en generation ska bli ett samhälle med hundra procent förnybar energi, helt fritt från fossil energi.

Centerpartiet delar uppfattningen att det är viktigt att informera om möjligheterna att investera långsiktigt i solceller för lokal mikroproduktion.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-satser:

- att fortsätta arbeta för starka styrmedel som främjar omställningen till den förnybara energin, däribland solenergi.
- att införa ett system som ska gynna mikroproducenter av förnybar el.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

- 1.42.1
- 1.42.2
- 1.46.1
- 1.46.2

Partistämman beslutade att anse följande att-satser i detta avsnitt besvarade:

- 1.41
- 1.45.1
- 1.45.2

URANUTVINNING MOTION 1.43, 1.44

- 1.43 Att Centerpartiet tar ställning mot uranutvinning.
- 1.44.1 Att det kommunala vetot för uranbrytning utsträcks till att omfatta även prospektering.
- 1.44.2 Att berörda kommuner ges vetorätt mot all prospektering i alunskiffer med hänvisning till de allvarliga miljökonsekvenser en brytning i denna bergart innebär.
- 1.44.3 Att Centerpartiet intensifierar arbetet för energiomställningen, vilket innebär en snabbare kärnkraftsavveckling och utfasning av fossil energi ur energisystemet. Målsättningen ska vara ett energisystem helt byggt på förnybar energi senast 2040, helst tidigare.

Motionsyttrande:

Centerpartiet har tydligt tagit avstånd från uranbrytning. Partistämman i Åre 2011 beslutade att Centerpartiet säger nej till uranbrytning och att Centerpartiet ska verka för att ingen uranbrytning sker i Sverige, samt att utreda en lagstiftning mot uranbrytning. Vidare fastslås i Centerpartiets idéprogram att Sverige inom mindre än en generation ska bli ett samhälle med hundra procent förnybar energi, helt fritt från fossil energi. Detta innebär ett samhälle utan kärnkraft. Utan kärnkraft bidrar inte Sverige till hälso- och miljöskadlig uranbrytning i varken Sverige eller andra länder.

Vad gäller en utredning är detta något som Centerpartiet verkar för genom långsiktiga förhandlingar inom regeringen.

För att ytterligare stärka lokalsamhällets inflytande över sin egen mark vill Centerpartiet därför utöka det kommunala vetot till att även omfatta prospektering av uran i alunskiffer.

Centerpartiets hållning är tydlig – vi vill se ett samhälle som är 100 procent förnybart inom en generation och här ingår varken kärnkraft eller brytning av uran. Denna linje driver vi inom ramen för regeringens arbete.

Det finns just nu ett utökat intresse i många länder att utvinna fyndigheter inte bara av mineraler utan även gas, så kallad skiffergas, ur alunskiffer. När det gäller frågan om alunskiffer så finns det stora fyndigheter av detta runt om i världen och i jämförelse med många länder så är förekomsterna i Sverige mindre.

Skiffergas är vanlig fossil naturgas, som till största delen består av metan. Gasen kallas skiffergas eftersom den är bunden i skiffer, vilket är en typ av bergart som finns i berggrunden. Skiffergas har tidigare inte kunnat utvinnas eftersom tekniken varit för komplicerad och dyr. Under de senaste decennierna har tekniken utvecklats och det är nu under vissa förutsättningar möjligt att utvinna gas ur skiffer till en lönsam kostnad.

Det finns dock en del miljörisker med just utvinning av fossilgas. Om alunskiffern krossas frigörs tungmetaller och radioaktiva ämnen som utgör ett allvarligt hot mot markområden, grundvatten och odling under överskådlig tid. Erfarenheterna av tidigare brytning i alunskiffer ger ett dystert facit, och visar att moderna metoder inte alltid är miljömässigt hållbara.

Inom EU pågår utredningar om skiffergasens betydelse och risker förknippade med eventuell utvinning, speciellt knutet till hydraulisk spräckning, så kallad fracking. Förslag till ett tydligt regelverk för hur man nationellt ska hantera tillstånd och tillsyn av skiffergasexploatering är under utarbetande.

Även om intresset för skiffergas är stort i världen – delvis på grund av geopolitiska orsaker och för att komma ifrån beroendet av kol- så ser Centerpartiet en risk med att investeringar i förnybar energi fördröjs och att vi bygger fast oss i en fossilberoende energiinfrastruktur. Tillgången på billig gas i USA har indirekt bidragit till ett ökat utbud och användning av billig kol i andra delar av världen, däribland EU. Med ett hållbart energisystem i sikte vill Centerpartiet även se ett förbud mot gas- och oljeutvinning ur skiffer.

Att-sats 1.44.3 om intensifierad energiomställning, se svar på motion 1.34.

Partistämman beslutade att bifalla följande att-satser:

1.43 att Centerpartiet tar ställning mot uranutvinning.

att det kommunala vetot som finns för uranbrytning utsträcks till att även omfatta prospektering i alunskiffer.

att ingen uranbrytning fortsatt sker i Sverige.

att utreda en lagstiftning mot uranbrytning.

att försiktighetsprincipen alltid ska råda vid utvinning av fossil energi och mineraler.

Partistämman beslutade att avslå följande att-satser:

1.44.2

1.44.3

Partistämman beslutade att anse följande att-sats i detta avsnitt besvarad:

1.44.1

NÄTAVGIFTER FÖR VINDKRAFT MOTION 1.47

- 1.47 Att Centerpartiet genast tar upp frågan i riksdagen och genom nödvändiga förändringar av lagstiftningen ser till så att förnyelsebar energi inte hindras av monopolsatta priser på regionnäten.

Motionsyttrande:

Distributionen av el i Sverige är ett naturligt monopol, då det vore samhällsekonomiskt förkastligt att bygga upp parallella nät för eldistributionen i Sverige. Detta innebär att elnätsföretagen har en unik position gentemot sina kunder, liksom ett stort ansvar. 2012 infördes förhandsreglering av elnätsavgifterna. Detta innebär att elnätsföretagen fått en ram för hur mycket de får ta betalt av sina kunder. Energimarknadsinspektionen är den myndighet som har ansvaret att övervaka denna prisreglering. Inom ramen för modellen har företagen ett utrymme för prissättning som motiverar de investeringar som görs i näten. Då olika företag kan ha vitt skilda förutsättningar, och även faktorer som geografins beskaffenhet kan påverka kostnaderna för investeringarna, är det också naturligt att avgifter kan komma att variera. Då förhandsregleringen är en ny reform är det rimligt att den, liksom Energimarknadsinspektionens övervakning av efterlevnaden kontinuerligt följs upp och utvärderas. Detta är också vad som regeringen gett uttryck för när reformen genomfördes.

Partistämman beslutade att anse följande att-sats besvarad:

1.47